

FOLK & KIRKE

WWW.KIRKEN.NO/HAUGESUND

FEBRUAR 2018 16. ÅRG. NR. 1

Den nye kantoren

John-Olof S. Haakonseth er ny organist i Skåre menighet. Møt ham i portrettet.

Side 3

Under presenningen

Statens vegvesen får inn bilene som står igjen etter at det har vært en trafikkulykke. Les mer om hvordan de jobber.

Side 8-9

Åpen scene

På arrangementet «Totally» for ungdom er scenen åpen for alle deltakere som vil prøve seg. Her er Marianne Olsen (t.v.) fra «Totally-bandet» og Liv Berit Helvik. «Totally» på Totalen kaffebar tiltrekker seg mange ungdommer på tirsdagskveldene, og vi har sett nærmere på hva som skjer der.

1. Navn, alder og menighet

Sigmund Hansen. 70 år. Vår Frelasers menighet.

2. Hva er din oppgave i menigheten?

Jeg er kirkevert og medhjelper ved nattverden ved noen av gudstjenestene, jeg skriver litt i «Folk og Kirke» og er aktivt med på menighetens årlige markedsdager. Jeg sitter også i menighetens misjonsutvalg og brenner for arbeidet blant kristne, og andre, som forfølges og drepes på grunn av sin tro.

3. Hvorfor er du frivillig medarbeider?

Fordi jeg får mye tilbake - et styrket trosliv og meningsfylt samvær med andre mennesker. Og fordi dette er mitt lille bidrag til menighetens liv og kristendommens utbredelse i en tid med mye motvind for den som vil følge Jesus.

4. Hvorfor vil du anbefale andre å være medarbeider i en menighet?

Da vil jeg minne om det gamle verset «Den største glede ein kan ha, det er å gjera andre glad. Og vil du denne lukka nå, då først deg sjølv du gløyma må!»! Jeg synes jeg har sett mange blomstre opp når de virker i gode fellesskap. Kom og bli med i fellesskapet!

5. Hva er det fineste du opplever i menigheten din?

Noe av det fineste jeg ser, er når mennesker, gjerne med ganske forskjellig utgangspunkt i alder, kjønn eller materiell status, finner «tonen». Det skjer ofte når de er sammen om en oppgave. Fellesskapet får ut det beste i oss. I gudstjenesten kjenner jeg en stor indre glede hver gang eldre og yngre kirkegjengere reiser seg og går opp til alteret for å motta nattverden. Jeg vet de mener det og jeg kjenner sterkt på det åndelige fellesskapet som gudstjenesten og nattverden er

PROSTENS HJØRNE

BAK HVERT NAVN ER DET EN FORTELLING

Faklene lyser opp midtrabattene i Karmsundgata. Alle som beveger seg i trafikken denne torsdag ettermiddagen blir minnet på at heller ikke dette året har vi vært forskånet fra dramatiske hendelser langs veiene våre. Representanter fra redningspersonell, Politi, Brannvesenet, Statens vegvesen, NAF, Trygg Trafikk, Den norske kirke og mange frivillige organisasjoner bidrar på ulike måter. Denne markeringen viser at vi står sammen. At hver ulykke - hvert liv som blir rammet, er ett for mye.

Når opprivende og dramatiske ting skjer i nærmiljøet, i vennekretsen, i familien, kan det utløse en voldsom smerte. Alle vi som har en rolle i møte med de ulykkene som har skjedd, har våre egne liv og historier med oss i dette.

Bak hvert navn på de omkomne er det avgrunner av smerte, sorg og savn.

Det er mange uavklarte spørsmål knyttet til hver enkelt hendelse. Mange tanker og følelser er i sving.

Rådhusplassen lyses opp av fakler. Mange har møtt opp i år. Vi stiller oss i to rekker og toget settes i bevegelse. Gjennom Haraldsgata går vi i stillhet. Vi svinger opp mot Vår Frelasers kirke.

Kirkeklokkene toner ut og prosesjonen kommer inn. Det er et gripende syn.

Uniformskledde representanter fra de ulike arrangørene bærer tente lys. Ett for hver av de omkomne

i 2017. Navnene leses opp, og lysene plasseres på alterringen, ett for ett.

Traffikkulykker og -skader er noe vi som kirke og samfunn står sammen om å bearbeide og forebygge. Dette blir synliggjort på en sterk måte denne kvelden.

Når vi samles til minnegudstjeneste, er det fordi vi vil prøve å lindre den smerten som mange bærer på. Sorgen kan vi ikke fjerne. Den må gjennomlevs, men når vi bærer sorgen og smerten sammen, så tror vi at den i større grad blir til å leve med.

Gjennom ord og symbolhandlinger, med lystening og ved å legge roser ved alterringen, minnes vi dem som ikke lenger er iblant oss.

Ten Sing-koret Testimonia fyller rommet med vakker sang. Her er vi unge og eldre sammen. Til slutt synger de «Deilig er jorden» mens prosesjonen går stille ut.

En dag med nøye planlegging, godt samarbeid, krevende fortellinger, ettertanke og fellesskap i kirken går mot slutten. Vi må dessverre gjøre regning på å markere «Trafikkofrenes dag» på denne tiden også neste år. Rammene for arrangementet vil stort sett være de samme. Hendelsene som gjør markeringen nødvendig er forskjellige. Hver fortelling er unik. Alle som berøres er unike. Derfor er det som skjer denne dagen og kvelden så viktig.

Rune Steensnæs Engedal, prost

BILDE AV ULYKKEN

Tema i denne utgaven er trafikkulykker. Vi har snakket med etaten som tar seg av den tekniske delen av ulykken. Deres jobb er å lage et bilde av årsak og hendelsesforløp.

Første gang jeg hørte om en trafikkulykke, var jeg rundt fem år. Det var ei jente som hadde blitt overkjørt av søppelbilen. Jeg kjente henne ikke, og hørte ikke om det i nyhetene. Det skjedde før jeg ble født, og jeg hørte det kun én gang fortalt av min mor. «Gøril som ble overkjørt av søppelbilen». Bildet jeg dannet av ulykken i eget hode har brent seg fast.

Når jeg kjører forbi steder jeg vet det har vært trafikkulykker, ser jeg bilder for meg. Det gjør også personen i ulykkesgruppa vi har snakket med, han med en mer reell grunn og mer virkelighetsnære bilder enn meg. Jeg lurer ofte på hvordan det er for de pårørende, og håper bildene de kanskje ser for seg blir mindre overveldende og mer håndterlige etter hvert som tiden går. Og kanskje kan vegvesenets konkrete utarbeidelse av hva som virkelig hendte hjelpe underveis i bearbeidelsen av ulykken.

Les gjerne mer om hvordan ulykkesgruppa arbeider på side 8-9.

AV EVA BIRKELAND ■

DEN NORSKE KIRKE I HAUGESUND

Folk og Kirke – nyheter fra Vår Frelasers, Rossabø og Skåre menigheter.

Utgis 6 ganger pr. år. Opplag 13.700.

Redaktør: Eva Birkeland, eb355@kirken.no

Bestilling av annonser:

52 80 95 00 eller post.haugesund@kirken.no, Adr: Kirkekontoret, pb. 612, 5501 Haugesund

Samarbeidspartner layout/trykk: Karmøy Trykkeri as

BEKLAGER...

Vi vil beklage at det i forrige nummer ble skrivefeil i overskriften «- se alle mennesker som en ressurs» i artikkelen om Mercedes Aarvik.

Karmøy Trykkeri as

DEN NYE ORGANISTEN:
John Olof Svensson
Haakonseth (34) har
nettopp begynt i stillingen
som organist i Udland
kirke. Han kommer fra en
stor, musikalsk familie i
Skåne.

(Foto: Sigmund Hansen).

UDLANDS NYE STEMME

Han er en liten, lett svenske med naturlige krøller og skjegg. Den nye organisten i Skåre menighet, John Olof Svensson Haakonseth fra Kristianstad i nord-østra Skåne er alt en ansvarsfull trebarns-pappa på 34 år.

Med kona, Synnøve Haakonseth som sannsynlig primus motor, kom familien på fem til Haugesund og Sagatun i 2016 - i betryggende nærhet til barnas mormor og morfar.

Synnøve jobber som trosopplærer/diakonmedarbeider i Avaldsnes menighet - samtidig som hun tar en master i nettopp diakoni. Med barn på sju, seks og fire år, er fordelene med nært bosatte besteforeldre helt åpenbare...

John Olof tiltrådte kantorstillingen i Udland kirke fra nyttår. Tidligere har han hatt vikariatet som organist rundt om på Haugalandet og han har jobbet som pianolærer i kulturskolen. At han ble organist, er neppe tilfeldig. Hans mor er kantor og hans far prest i den svenske kirken. John Olof er nummer fem i en rekke på sju søsken - han har to brødre og fire søstre. Eldstebroren er prest og tre av de fire søstrene synger i og dirigerer kor i Sverige. Oppveksten hans er vidt forskjellig fra Haugesund: På morfarens storgård i Skåne, som moren overtok. Der har familien stort hus, vakker hage og store åkerareal som de leier ut til en nabobonde. Her, blant potet- og kornåkre så langt øyet rekker og nærhet til Danmark og Kontinentet, har John Olof sine røtter.

- Min mor ble glad da jeg endelig fant ut at jeg ville bli kantor. Jeg begynte egentlig med slagverk og lærte meg å spille piano og gitar. Hjemme spilte og sang vi naturligvis mye. Og mamma øvde med oss. Så fikk vi bidra med musikalske innslag i kirker og forsamlingshus. I musikkskolen lærte jeg helst å traktere slagverk. Vi var noen ungdommer som hadde et eget band som spilte både på festivaler og rundt om lokalt i Sverige - mest jazzprega og funk-musikk.

Etter at han hadde truffet Synnøve, gikk ferden til Hjo ved innsjøen Vättern. Sverige har yrkesfagutdanning for organister og her tok han den 2,5-årige utdanningen og fikk siden fast stilling som kantor i en menighet like ved Hjo. Her gikk det i orgelmusikk, pianospill

og kordireksjon. John Olof innrømmer at han er svak for pianoet og for improvisering i musikken. Og i Udlandkirken får han rikelig anledning til alt sammen. Han spiller orgel til gudstjenesten, men hopper også gjerne en tur over på pianoet hvis han mener pianoet på en spesiell og fin måte kan understøtte det John Olof kaller «en riktig bra oppbyggeleg song». Hans svensk-norsk er distinkt og lett å forstå og han virker oppriktig glad for å ha fått sjansen som kantor i Udland.

Mandag er kordag

Mandag er kantorens kordag. Han dirigerer Udlandkoret og trives med det. Nå minner han om at dette menighetens voksenkor er åpent for alle og at de 20 sangerne gjerne vil ha selskap av flere - både yngre og eldre.

- Hvem kan bli med?

- Det er bare å møte opp mandagskvelden klokka 19.30. Så tar jeg en prat med hver enkelt.

Den praten trenger ingen grue seg til. For John Olof er avslappet og balansert, med en vennlig interesse for folk og det som skjer i hans og familiens nye hjemby. Han er glad for gode naboer på Sagatun og for at ungene trives godt etter flyttingen til Haugesund.

Ellers er han gjerne med som akkompagnator og assistent når Brit Steinslands fine barnekor er samlet - og på tirsdager er han med når Bjørg Lund har samlinger for førskolebarn som ikke går i barnehagen på tirsdager, men som heller samles i kirken.

- Når har du egentlig fri?

- Jeg er jo fersk her, men foreløpig har jeg som regel fri fredager og lørdager.

Variert musikk

Oppbyggingen, liturgien, finner han nokså lik i Den norske kirke og i svenska kyrkan. Men

siden den svenske har vært skilt fra staten i mange år, tror han kanskje utviklingen med å ta andre musikkformer med i gudstjenesten er mer vanlig på andre siden av Kjølen.

- Band som spiller i gudstjenesten, for eksempel, er ganske vanlig i Sverige. Ikke sånn at det andre forsvinner. Men mange menigheter har begynt å variere de musikalske uttrykkene mer.

- Andre forskjeller mellom Sverige og Norge?

- Sånn i allmenhet, menar du? John Olof ler. Tja, jeg har lagt merke til at kjøttdeigpakkene er veldig små og veldig dyre her (nede i 220 gram de minste og vanligvis 400 gram), mens man i Sverige får en kilo kjøttdeig til omtrent samme prisen som de små, norske pakningene.

Og så har han lagt merke til at veiene er mindre og smalere her enn i fosterlandet der øst. Men for all del; John Olof trives - ikke minst fordi barna har funnet seg så godt til rette både på skolen og med venner.

- Hva gjør så kantoren når han har fri?

- Å være hjemme med fru og barn er stort i seg selv. Etter gymnaset ble jeg mer interessert i skjønnlitteratur, romaner og også teologisk litteratur. Så liker jeg som så mange svensker innebandy. Hver onsdag er jeg med en gjeng her i menigheten som trener under navnet «Kulaklubben» (henspiller på den kula rundt livet som menn lett får ettersom årene går). Da går det i innebandy og styrketrening.

-Og så må jeg øve, vet du. En ung organist som meg trenger å øve mye, veldig mye....

- Du har mye krøllet hår og skjegg?

- Ja, de naturlige krøllene har jeg vel arvet fra min mor og skjegget må jeg vel ha for at folk skal skjønne at jeg er en voksen familiemann på 34, ikke en 17-åring på orgelkrakken, ler kirkens nye mann i Udland kirke.

Totally-bandet med f.v.: Harald Helland, Marianne Olsen, Mona Økland, Stian Bentsen og Isabella Skar. Vegard Asheim leser opp noen morsomme ord. Foto: Eva Birkeland

STEDET Å HENGE PÅ TIRSDAGSKVELDENE

Hver uke samles 50-60 ungdommer på Totalen kaffebar i Haugesund sentrum. Vi fikk være gjest for én kveld.

Det er en kald og forblåst januarkveld, og vi banker på vinduet på Totalen, som ikke har åpnet ennå. Inne befinner seg daglig leder Aida Breistein og et godt antall andre voksne personer, i tillegg til «Totally-bandet».

Hver tirsdag kveld siden september 2016 har Totalen holdt åpent for ungdom.

- Arrangementet «Totally» er for alle, og det er forskjellig ungdom som går her. Men det

kan for eksempel være ungdom som ikke deltar så mye i andre aktiviteter, og en del av dem pleier gjerne å tilbringe mye tid i byen. En del har utfordringer i livet sitt og noen har kanskje brutte familierelasjoner, forteller Aida.

Til sammen er det cirka 15 ledere i hele teamet. De er fra Pionerkirken, i tillegg til noen ungdomsledere fra Tabernaklet. Alt er frivillig arbeid. Antall deltakere varierer fra gang til gang. Kjernen ligger på 50-60 ungdommer,

men det kan være flere innom. Noen går på ungdomsskolen, men hoveddelen er fra første videregående og oppover.

- Det er ungdom vi liker å være sammen med, og det er en veldig fin stemning her inne. Vi møter så mange fine personligheter og talenter, smiler Aida.

Relasjoner

Den første ungdommen vi møter er Marianne Olsen (18), en av de fem som synger og spiller i «Totally-bandet».

- Det er veldig trygge omgivelser her, og folk blir tatt imot med varme. Jeg trives veldig godt her på Totalen, sier hun.

«Totally-bandet» spiller coverlåter etter eget og andres ønsker.

- De er ungdommer herfra, og de setter en god stemning fra starten av kvelden. De får mye applaus, og deltakere får lov å prøve seg på scenen hvis de vil, sier Aida.

I starten hadde arrangementet kiosk, men nå serverer de heller gratis mat eller snacks til de unge. Blant andre aktiviteter enn det musikalske er tegning, strikking, bingo, ulike konkurranser, bordtennis - og luftgevær.

- Ja, vi har luftgevær der oppe, bekrefter Aida, og peker opp mot andre etasje i nordøst.

Denne tirsdagskvelden starter med et par sakte coverlåter av bandet, før en spesielt invitert gjest kommer på scenen. Han blir intervjuet

Mathilde Hasselberg og daglig leder Aida Breistein

Jan-Christer Løvereide Viken (t.v.) og Simon H. Vognild

Theodor Lucero Moen i aksjon på scenen.

om hva som skjedde da han møtte Jesus etter et liv med mye festing. Aida har på forhånd fortalt oss at de har en liten andakt eller formidling hver gang, gjerne historier fra folk sitt liv.

- Før var det mange som gikk da, men nå sitter de fleste her. Ungdommen stiller spørsmål og undrer seg over ting, og dette er absolutt en arena for tro og spørsmål rundt eksistensielle ting. Men det aller viktigste for oss er å bygge relasjoner og gi dem selvtillit. Vi hører på hva ungdommene sier, og vi tror på dem, slår hun fast.

Møter alle

Tre ungdommer som har deltatt på «Totally»-arrangementet over lengre tid, er Bertine I. H. Nilsen, Imraan Gangat og Julie H. Pedersen. Alle går på Haugaland videregående skole, de to førstnevnte på TIP (teknikk og industriell produksjon), mens Julie går på design.

- De andre ukedagene går jeg på fotball og ungdomsklubb i Nordre Misjonskirke og Tabernaklet, men tirsdagene pleide jeg å sitte hjemme og kjede meg. Derfor begynte jeg her, forteller Bertine, mens hun spiser pizza servert av Totalen.

- Her kan du henge med alle sammen. Vi er en ganske stor vennegjeng, og det er fint å møtes her. Det er et fantastisk tiltak, og veldig bra for de som ikke har så mye å gjøre, sier Julie, og får støtte fra Imraan:

- Dette er en god sjanse til å møte alle sammen.

Mens vi snakker med dem går andre ungdommer til og fra bordet, som er i hjørnet ved vin-

duet i første etasje. Energien er på topp og det er alltid litt humor med i bildet.

Seksten år gamle Theodor Lucero Moen opptrer på scenen for andre gang i sitt liv denne tirsdagskvelden. En uke tidligere ble han hentet opp på scenen av en av lederne på arrangementet.

- Jeg improviserte mest da, og gjorde en del feil som kanskje bare jeg selv merket, sier Theodor, som har lært å spille gitar på egen hånd.

Denne kvelden spilte han blant annet «Radioactive» av Imagine Dragons og «The night we met» fra serien «Tretten gode grunner». Unggutten går foreløpig på Haraldsvang ungdomsskole, men håper å komme inn på musikklinja på Skeisvang videregående skole til høsten.

Vekk fra drama

I andre etasje spiller Alexander Pedersen Asheim (18) og flere andre bordtennis. Idet vi kikker ned mot første etasje, ser vi at Julie H. Pedersen har gått på scenen for å synge sammen med en annen deltaker. Innerst i lokalet treffer vi Jan-Christer Løvereide Viken (16) og Simon H. Vognild (14).

- Jeg fikk høre om dette via en tante, sier Simon, som går på Bø ungdomsskole på Karmøy.

Han har flyttet mye og bodd mange ulike steder i Norge, men er nå tilbake på Karmøy. Jan-Christer går TIP på Haugaland videregående skole. De forteller at de går på «Totally» for å møte folk og for å holde seg vekke fra drama og trøbbel. Andaktdelen av arran-

Alexander Pedersen Asheim

gementet syns de er helt greit, selv om de ikke har noen tro selv.

- Noen vil jo ha den kristne biten, og flere av de som går her er kristne, sier de.

- De tar imot alle her, så lenge en ikke er full og sånne ting, sier Jan-Christer.

Aida Breistein er klar over at det kan være delte meninger der ute om møtestedet «Totally». At de mener det kan ha en negativ virkning fordi det kommer ungdom som oppholder seg i sentrum. Det er kjent for mange at det finnes rus i miljøet.

- Men her er det lite tull, og vi opplever mye respekt fra ungdommene. Vi liker å være med dem, og vi har troen på dem, avslutter hun.

AV EVA BIRKELAND ■

John Fungnok, Imraan Gangat, Julie H. Pedersen og Bertine I. H. Nilsen føler seg hjemme på Totalen og «Totally».

TAKK TIL LEIV ROSSEHAUG

Kantor Leiv Rossehaug fikk sin egen avskjedsfest og hyllest på den siste søndagsgudstjenesten i Udland kirke før jul.

En lang og tro tjeneste som kantor både i Vår Frelzers, Rossabø og Skåre menighet har gjort Leiv Rossehaug til en kjent og kjær mann blant mange. De siste 14 årene har han vært kantor i Skåre menighet, og både Udlandkoret og barnekoret var med og hedret ham på avskjedsfesten.

Leder for barnekoret, Brit Steinsland, fremhevet Rossehaug både som fagperson og privatperson.

- Han vet hva som fungerer. Når han ser blid og fornøyd ut ved orgelet, da vet vi at vi har funnet noe som fungerer bra, og når han rynker på nesene, viser det seg alltid at vi ikke har valgt helt rett, slo hun fast, og fortalte videre:

- Ungene synes han er kul og morsom. Og mens fagfolk vanligvis er redd for og verner om orgelet, har Leiv latt dem komme bort og prøve seg på instrumentet om de ville. Han har vært som en reservefarfar for dem hver mandag.

Også administrasjonsleder Tom Landås, kateket Reidun Flaten Qvale og menighetsrådsleder Gro Steensnæs Håvåg var framme og fortalte varmt om og snakket med Rossehaug. Som avskjeds gave fikk han blant annet en stor, etymologisk ordbok. Sistnevnte fordi han alltid har likt å finne trykfeil. «Han er tross alt lærerutdannet», som det står om ham i en hilsen fra Landås i «Skårebuen».

Leiv Rossehaug startet først som vikarierende

kantor i Vår Frelzers og Rossabø menighet. I 2003 kom han til Skåre menighet, hvor han har vært dirigent for Udlandkoret og spilt for barnekoret, Kor og lek og Tirsdagsklubben. Han har også deltatt i julevandring med barnehager, hvor han både har spilt instrument og vært utkledd som engel, og han har spilt og fortalt vitser på seniorsamlinger.

Kantor Rossehaug har vært en svært allsidig mann som har stilt opp for både barn, unge og voksne og betydd mye for mange. Vi ønsker ham lykke til som pensjonist, og håper å se ham i menigheten framover likevel.

AV EVA BIRKELAND ■

VERDSATTE MEDARBEIDERE

Medarbeidere ble hedret under menighets- og medarbeiderfesten i Udland kirke i januar. Dette er frivillige medarbeidere som har bemerket seg i 2017. Prisen er blitt delt ut årlig siden 2005 for å hedre frivillige medarbeidere som på forskjellig vis bidrar til menighetsarbeidet.

Her er prisvinnerne og juryens begrunnelse:

Årets veteraner:

Anders og Ruth Meidell Sande

Hun har vært menighetsrådsleder for mange år siden. De to har vært aktive i menighetene «alltid». Det siste bidraget i rekken av mange ting er deres engasjement som ledere på senior tur til Solgården. Han har også tilført diakoniarbeidet og misjons- og diakoniutvalget ny energi og glød. Anders og Ruth er viktige medspillere i Skåre menighet.

Årets inspirasjon:

Ranjita Bishwakarma

Vi har en frivillig medarbeider som har reist langt hjemmefra for å jobbe i Udland kirke,

Skåre menighet og Haugesund. Hun er ikke den første. Men denne unge damen har utmerket seg og tatt en hel menighet med storm. Hun har innført begrepet «My Udland». Ranjita er en inspirasjon for mange, og ikke minst oss i Skåre menighet.

Årets familie:

Familien Stuve

Denne familien på tre har i flere år vært trofaste i tjeneste med kirkekaffe. Det velger seg alltid de søndagene det er mest å gjøre og mest folk. De er dedikert til denne viktige oppgaven som skaper fellesskap og glede. De utfører jobben sammen som familie og gjør

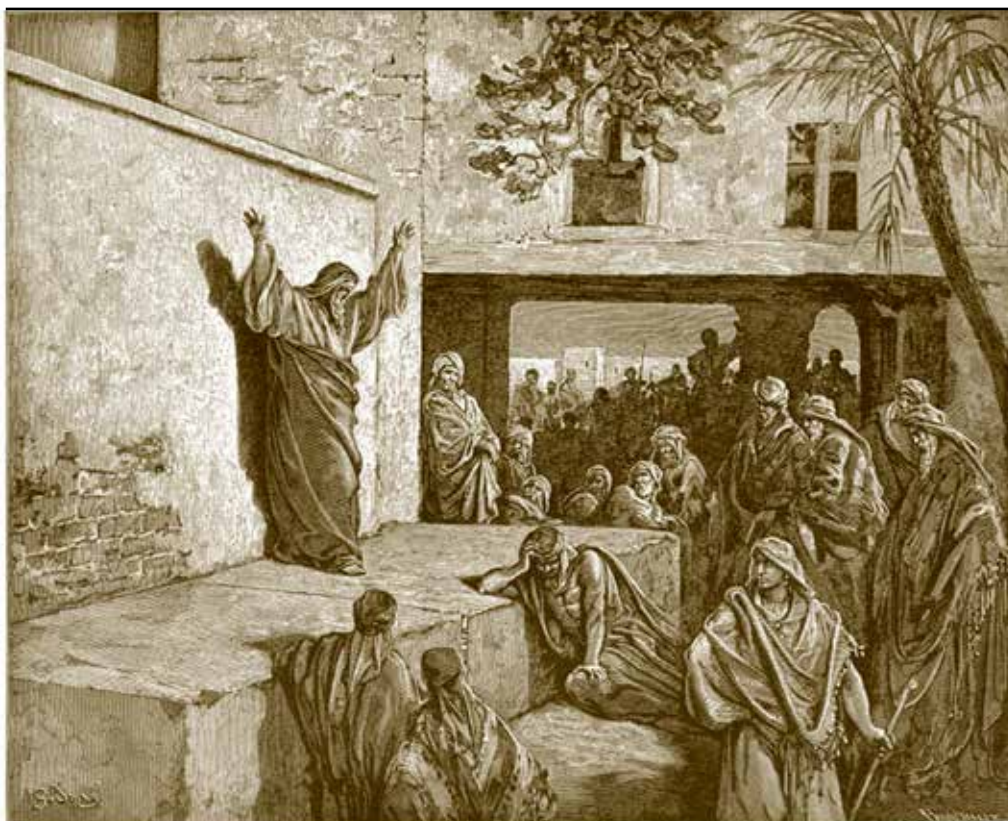
det med smil og entusiasme. Arnold, Karine og Karine Johanne fortjener en pris!

Årets miljøarbeider:

Evy Brita Maria Tolås

Hun og mannen har i mange år sørget for at menigheten har fått fellesskap med de fantastiske barna de har. Hun har vært trofast i Tirsdagsklubben i svært mange år. Ikke nok med det; men hun har også sørget for en god utvikling av den ærverdige klubben med å ta initiativ til å stille i stand med den flotteste lunsjen man kan tenke seg. Hennes bidrag og tilstedeværelse er en berikelse for menigheten.

AV TOM LANDÅS ■

Elias Blix skriver om Kristi dag, «dagen med den store lovnad som profetar stundar på». Mika var en av dem som så fram mot denne dagen, men aldri fikk oppleve den. Slik fremstilles profeten av den franske kunstneren Gustave Doré.

UNDERLIGE TING

Bør vi hefte oss med detaljer? Stundom kan det ha noe for seg. For eksempel når vi synger nr. 13 i Norsk Salmebok 2013 og kommer til slutten av vers 2.

Elias Blix (1836-1902) – konservativ teolog, radikal i målsak og politikk – regnes, sammen med Ivar Aasen (1813-1896) som en av «nynorskens fedre». Han var pioner da landsmålet ble salme- og kirkespråk. Hans «Nokre salmar» vakte både bestyrrelse og anerkjennelse, og kom inn i Landstads salmebok som et tillegg. Mange av disse salmene er av våre kjæreste kjernesalmer. Salmen vi nå skal ta fram preges av solid teologi og av språkkunst på høyt nivå - og begynner med ordene «Underlege ting å sjå!»- eller som han skrev: «Undarlege Ting me sjaa». I dag brukes ordet «underlig» noenlunde synonymt med «merkelig». Det Blix mener tilsvarer mer vårt «underfull», altså at det dreier seg om et under, noe overnaturlig. Underet er Kristi person og gjerning.

Blix gav salmen overskriften «Kristi dag» (se v.4). I denne – og i mange andre av hans salmer – merkes hans store kunnskaper og dype innsikt i det bibelske materiale, særlig Det gamle testamente (han var jo professor i hebraisk). Han skildrer Guds frelsesplan fra tidenes morgen, hvordan patriarker og profeter «stunda» mot å «sjå» den varslede «dag». Og så kom den!

Salmen har egentlig 7 vers. Slik står den i Nynorsk Salmebok. I Landstad reviderte er v. 6 tatt bort, i arbeidet med salmeboken av 1985 forsvant også v.7. Dette kan man forstå, selv om vi går glipp av

spenstig poesi bl.a. om «dronningi frå sudland», Salomos visdom og det som er «meir enn Salomon». Jeg henger meg mer opp i ett lite ord som ble tilføyd.

Vi synger, i vers 2:
«... Det som ingen vismann visste,
det som ingen klok kom på,
synte Herren på det siste
klårt for sine arme små».

Blix skrev ikke ordet «klårt». Hvor kommer det fra? Forklaringen er enkel: Man ville endre «fyr sine arme små» til «for sine arme små» og hadde bruk for en ny stavelse. (Det hadde man ikke behovd hvis man hadde brukt det opprinnelige «Gud fyr sine...».)

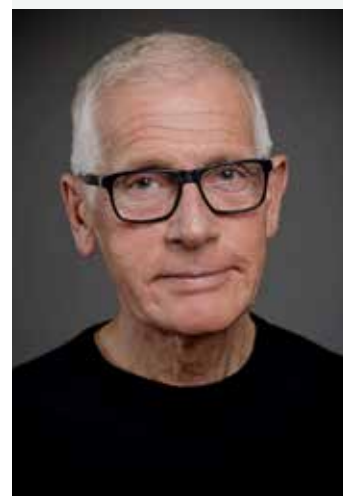
Jeg synger ikke v. 2 med samme glede som før. Det er blitt for trangt. Det har, synes jeg, kommet inn et fremmedelement i forhold til den bærende helheten i salmen: «eit visdoms djup som eg ikkje med kan råda».

Og Kristi dag lyser «enno blid.... full av sanning og av nåde» som det heter i det opprinnelige siste vers - et mysterium vi verken kan eller behøver å ha tindrende «klårt» for oss hva innebærer. Sammen med Blix kan vi hvile i Kristus-sentrert teologi og antydningens kunst:
«Undarlege Ting me sjaa!»

JOSTEINS SALMEDRYPP

-Jeg har skrevet ned noen observasjoner og refleksjoner knyttet til salmer. Det er ikke grundige analyser av hele salmer, men korte tekster - små drypp - med fokus på bestemte enkeltheter jeg mener er viktige. Mitt ønske er å dele dette med dem som synes det er interessant. Kanskje i noen tilfeller klargjørende. Om mulig også - slik det er for meg - rett og slett oppbyggelig. Til andakt. Utbyttet blir størst om en har en åpen salmebok og en kopp kaffe for hånden under lesningen.

Jostein Vestbø

Rolf Fjell (t.v.) og Arne Amdahl Bakkevig får ulykkesbilene inn i denne hallen. Bilen på bildet har ikke vært med i en alvorlig ulykke.
Foto: Eva Birkeland

Bilen under presenningen

Brannmannskapet har fullført bergingsjobben og ambulansen har kjørt avgårde med de forulykkede. Politiet har sikret sine bevis. Igjen står ulykkesbilene.

-Nå har vi nettopp hatt to biler under presenning som var inne til etterforskning. Det er alltid like forferdelig. Det følger så mye sorg med dette, sier Rolf Fjell, som vi treffer på Trafikkofrenes dag i januar.

Statens vegvesen rykker ut på alle dødsulykker. Den gjenstående bilen er deres ansvar. De skal alltid analysere dødsulykker, og andre ulykker der omstendighetene rundt gjør at det trengs en analyse av tekniske forhold.

-Vi kartlegger årsak og hendelsesforløp. Mens politiet tar seg av den taktiske delen etter ulykken, som avhør og lignende, tar Statens vegvesen seg av det tekniske. Det er vårt fagområde, forteller Arne Amdahl Bakkevig, senioringeniør i Statens vegvesens ulykkesgruppe.

Gode verktøy

I dag har de gode dataverktøy til bruk i rekonstruksjon av en ulykke. Åstedet blir scannet, og Statens vegvesen i Haugesund var først ute i Norge med en tredimensjonal laserscanner.

-Vi hadde det som et pilotprosjekt i 2014-2015, og så kjøpte vi scanneren i 2016. Den gjør at vi kan gå inn etterpå for å se hva som kan ha skjedd. Hvor bred var veien og hvor

stort var treet rundt svingen? Vi kan bevege oss rundt på åstedet, og vi kan plassere oss i bilen for å prøve ut sikten og hodeplasseringen som bilfører. Bruker vi scanneren i et simuleringsprogram, kan vi «kjøre» rundt i bilen og få et svært realistisk bilde av forholdene, forklarer Amdahl Bakkevig.

Slik ser den tredimensjonale laserscanneren ut.

Tilsvarende utstyr brukes av Kripis i større saker. Etter 22. juli 2011 ble regjeringskvartallet scannet. Også innen for eksempel offshore og landmåling brukes metoden hyppig. Utstyret er dyrt, og en scanner koster nærmere en million kroner.

-Men ved trafikkulykker sikrer den bedre alle spor på åstedet, og det går raskere. Og veiene blir stengt over et kortere tidsrom. Millionene ruller fort ved stengte veier, for eksempel ved at mange ikke kommer seg på jobb. Så samfunnsøkonomisk er tredimensjonale skannere en lønnsom investering, slår Amdahl Bakkevig fast, og føyer til det faktum at nyere biler også har en svart boks som gir mye informasjon.

-Man kan finne ut av både fart, rattutslag, bremsing, bilbelte og airbagutløsning. Det er nesten forbløffende hvor mye vi egentlig kan finne ut.

Har jobbet med ungdom

Teknisk utstyr til tross, man kommer ikke unna å bruke eget hode.

-Kommer vi til et åsted, må vi prøve å forstå hva som har skjedd. Det er viktig å tenke høyt og ikke låse seg ved kun én forklaring. Noen

ganger stemmer ikke teorien og sporene overens, sier Amdahl Bakkevig.

Å utelukke eller finne tekniske årsaker til ulykken kan ha stor betydning også på forklaringsiden. En sjåfør kan si at han mistet styringen, men så viser styringen seg å være helt i orden. Eller motsatt; man kan mistenke en sjalu og voldelig eks for å ha tuklet med styremekanismen, mens det viser seg å være en feil gjort ved et tidligere verkstedopphold. Om det tekniske ved bilen er i orden, må man se på andre forklaringer.

Hastighet og rus er, og har alltid vært, gjengangere som årsak til trafikkulykker. Det samme gjelder trøtthet og uoppmerksomhet.

-Nytt i den senere tid er selvfølgelig uoppmerksomhet på grunn av teksting på mobil. Samtidig har vi flere ulykker med mindre åpenbare grunner enn før, sier Rolf Fjell, faggruppeleder i Statens vegvesen for Hauge-sund, Stord og Odda.

En økning i alder har også vært en tydelig trend de siste årene. Under minnegudstjenesten i Vår Frelses kirke på Trafikkofrenes dag 4. januar, var kun én av de 15 trafikkdrepte som ble lest opp i aldersgruppen rundt 18 år.

-Både trafikkskoler, vegvesen og politi har jobbet mye med holdninger hos de unge. Der har vi brukt mye ressurser, sier Fjell, og viser til rå- og kappkjøringen på Karmøy som stort sett er borte nå, også godt hjulpet av hyppige kontroller.

Stedene som vil vektlegges framover med tanke på ungdom, er eksempelvis Kvinnherad, Tysnes og Bømlo.

-Vi legger litt om på internfordelingen vår, slik at steder som ligger ved grensene mellom politidistriktene får mer ressurser og kontroll-

Arne Amdahl Bakkevig har jobbet rundt ti år i ulykkesgruppa i Statens vegvesen.

Trafikkofrenes dag på Vår Frelses menighetshus. F.v.: Synnøve Ekrene, Frode Pedersen og Kåre Ekrene fra trafikkopplæring, sammen med Rolf Fjell. I bakgrunnen står prostene Rune S. Engedal og Helge S. Gaard sammen med to representanter fra politiet.

virksomhet, sier Fjell.

Sterke inntrykk

Ulykkesgruppa hos Statens vegvesen består av mange ingeniører, og den tekniske interessen og kunnskapen ligger i bunn. De har en jobb å gjøre, som Amdahl Bakkevig sier. Men de er selvfølgelig ikke roboter.

-Jeg var litt spent da jeg begynte i denne jobben. Jeg liker ikke å se sprøyter og operasjoner på tv. Men jeg tåler å se blod i virkeligheten, noe jeg må i denne jobben. Det kan være både blod og hjernemasse på et ulykkessted, og vi har også funnet kroppsdelene. Selv om vi slipper unna mye i forhold til brann- og ambulansemannskapet, gjør det inntrykk når det ligger igjen døde personer man ikke har greid å få ut av bilen. Man må være fokusert på jobben i slike situasjoner, sier senioringeniøren.

Han vedgår at ulike steder han kjører forbi kan minne ham om ulykker som har skjedd, og at det er ekstra sterkt hvis det har vært barn eller ungdom involvert. En enkelt ulykkeshendelse har også fått ham til å våkne om natten. Sterkt er det også når det i ulykkesbilen ligger små påminnelser som en matboks, en turt med «Mum loves me» eller små, strikkede sokker.

En del ganger vil pårørende se ulykkesbilen ved dødsfall, og Statens vegvesen tar imot dem. Den som rykket ut til ulykken tar seg av det.

-Noen vil bare se bilen, mens andre har spørsmål å komme med. «Brukte pappa bilbelte? Han gjorde ikke det nei, det var dumt» og slike ting. Har det vært bilbrann, er det fint om vi med sikkerhet kan si at personen har dødd av skadene før det begynte å brenne.

Ofte er det vegvesenets beregninger som gjelder i straffesaker og lignende. De møter i retten som sakkyndige og det kan danne grunnlag for hvilken straff som idømmes.

-Vi er ydmyke overfor det, og vi må være trygge på og stå inne for det vi har gjort. Det må være sikkerhetsmarginer, og tvilen skal alltid komme tiltalte til gode, sier Amdahl Bakkevig.

God utvikling

106 var tallet på drepte i trafikken i Norge i 2017. Selvvalgte dødsfall er ikke med i statistikken, da slike tilfeller ikke regnes som trafikkulykke - men da må man være sikker på at det er selvvalgt. Vegvesen og politi har flere måter å finne ut av dette på.

-Vi kan bedømme atferd ut fra blant annet kjøremønster og bomplasseringer. Og så har vi vitner, som for eksempel lastebilsjåfører, sier Rolf Fjell.

Selv om 106 trafikkdrepte selvsagt er 106 for mange, er tallet gledelig i den forstand at det aldri har vært lavere før, selv med stor økning i antall biler.

-I 1970 var det rundt 950 000 biler i Norge, og over 500 drepte i trafikken. I 2017 var det rundt 3 millioner biler, og altså 106 drepte, sier Fjell.

Reviderte læreplaner i trafikkopplæringen, sikkerhetskurs, bilbeltepåbud, ABS-bremser, airbag, senket promillegrense og generelt bedre biler er blant årsakene til at dødstallene har gått nedover.

-Men vi må fortsatt holde på, og politikerne må være med oss. Vi må ha en null-visjon når det gjelder dødsfall i trafikken.

Velkommen til gudstjeneste

Hver søndag feires det gudstjeneste i byens menigheter. De varierer gjerne i form og innhold, men har en ting til felles: DU er hjertelig velkommen til dette fellesskapet av ulike mennesker, små og store, gamle og unge.

Ring 52 80 95 00 for kirkeskyss – Vi henter deg gjerne!

Alle søndagsgudstjenester i Skåre, Rossabø og Vår Frelzers menigheter starter kl. 11.00 hvis ikke annet er annonsert.

SKÅRE MENIGHET

UDLAND KIRKE

Gudstjeneste hver søndag kl. 11.00.

KULTURKIRKEN SKÅRE

«Vi vil skape en møteplass mellom himmel og jord for det brede lag av folket, der vi vil samle ulike kulturkrefter og formidle kulturuttrykk gjennom nye og eksperimentelle former.» Følg med på annonsering av arrangement fremover.

Åpen kirke

Udland kirke er åpen alle hverdager i kontortiden – i tillegg til når det er arrangement i kirken. Kirkerommet kan brukes til stillhet og bønn. Lysgloben kan brukes til tenning av lys.

Bønn

Bønn hver søndag kl.10.30 i Udland kirke. Vi følger skoleruta. Kirkekaffe for alle i Udland kirke etter gudstjenesten.

Søndagsskole

Hver søndag (utenom familiegudstjenester) Udland kirke kl.11.00 Søndagsskole samtidig som gudstjenesten. For barn fra 0 år. «Hellig Uro» for barn fra 3. klasse i Udland kirke.

ROSSABØ MENIGHET

ROSSABØ KIRKE

Gudstjenestene starter kl. 11.00.

Søndag 11. februar

Vi feirer gudstjeneste i Udland kirke.

Søndag 18. februar

Gudstjeneste.

Tirsdag 20. februar

kl. 11.00: Fastegudstjeneste. Musikalsk innslag.

Søndag 25. februar

Gudstjeneste.

Søndag 4. mars

Gudstjeneste.

Søndag 11. mars

Ung Messe. Konfirmanter medvirker.

Søndag 18. mars

Gudstjeneste. Årsmøte etter kirkekaffen.

Søndag 25. mars

Palmesøndag. Barnas Påskefest. Påskeverksted.

Fredag 30. mars

Langfredag. Pasjonsgudstjeneste

Søndag 1. april

Påskedagsgudstjeneste.

Søndag 8. april

Ung Messe. Konfirmanter medvirker.

VÅR FRELSERS MENIGHET

VÅR FRELSERS KIRKE

Søndag 11. februar

Kl. 11.00: Høymesse. Nattverd.

Søndag 18. februar

Kl. 11.00: Høymesse. Dåp. Nattverd.

Søndag 25. februar

Kl. 11.00: Gudstjeneste for små og store. Dåp, babysang, 4-åringer.

Søndag 4. mars

Kl. 11.00: Høymesse. Nattverd. Lørdagskaféen deltar.

Søndag 11. mars

Kl. 11.00: Temagudstjeneste ifm Fasteaksjonen: Nestekjærlighet. Dåp. Nattverd.

Søndag 18. mars

Kl. 11.00: Visitagudstjeneste. Nattverd. Biskop.

Søndag 25. mars - Palmesøndag

Kl. 11.00: Gudstjeneste for små og store. Barnas påskefest.

Torsdag 29. mars – Skjærtorsdag

Kl. 19.00: Kveldsgudstjeneste med nattverd.

Fredag 30. mars – Langfredag

Kl. 11.00: Pasjonsgudstjeneste.

Søndag 1. april - Påskedag

Kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste. Nattverd.

RØVÆR BEDEHUSKAPPELL:

Søndag 11. februar

Kl. 14.00: Gudstjeneste for små og store.

Søndag 11. mars

Kl. 14.00: Høymesse. Nattverd

Søndag 1. april – Påskedag

Kl. 14.00: Høytidsgudstjeneste.

Morgenbønn onsdag

kl. 08.30 i Vår Frelzers kirke.

Formiddagsbønn fredag

kl.11.00 i Vår Frelzers kirke. «Åpent hus» i menighetshuset etterpå.

FASTEAKSJONEN

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Rent drikkevann er noe ikke alle mennesker har tilgang til. Dette vil menighetene i Haugesund være med å endre på! 20. mars fra kl. 17.00 skal vi delta på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon for at flere skal få tilgang til rent vann! Alle konfirmanter skal delta i Norges nest største innsamlingsaksjon, men vi vil gjerne ha med flere!

Hva kan du bidra med?

- Gå med bøsse på aksjonsdagen – ta kontakt med kirken i Haugesund, e-mail: post.haugesund@kirken.no, tlf. 52 80 95 00.
- Signer underskriftskampanjen.

• Gi et bidrag i bøssene når bøssebærerne kommer på døren!

• Gi en gave ved å vippe et valgfritt beløp til 2426, eller send en SMS med kodeordet GAVE til 2426 (200 kr).

Det er nok rent vann og mat til alle, men spillereglene gjør de rikeste rikere og de fattigste fattigere. Sammen kan vi gi de stemmeløse en stemme der beslutningene tas. Derfor har Fasteaksjonen også alltid en kampanje, hvor en kan engasjere seg for å skape en varig endring, se www.kirkens-nodhjelp.no/klima

Se også våre nettsider på www.kirken.no/haugesund,
 finn din menighet og velg GUDSTJENESTER fra øverste linje.

40 DAGER FRA KARNEVAL TIL SANNHETENS ØYEBLIKK

Det nærmer seg faste, og vi skal ta fatt på en vandring som varer i førti dager. Fra fastelavn og karneval til påskemorgen. Det begynner med en løgn.. For et karneval er jo en form for løgn. Vi kler oss ut for å bli en annen enn den vi er. Men i det vi kler oss ut, så forkler vi oss også, tar på oss masker og skjuler vårt sanne jeg. Det kan være bekvemt å dekke seg til. Hvem ønsker å bli avkledd?

Når jeg har gjort noe som jeg ikke burde, da prøver jeg å dekke over. Fordi jeg skammer meg. Fordi jeg ikke vil ta konsekvensene av det jeg har gjort. Jeg håper at det skal gå over.

Det kan være fristende å leve livet med masken på og ikke vise mitt sanne jeg, men det er en belastning også. Hvem er det ikke som har pustet lettet ut når sannheten kom for en dag?

Fastetid er tid for forberedelse. En tid for å forberede oss på at sannheten skal komme for en dag. For når påsken kommer, da er det sannhetens øyeblikk.

Palmesøndag levde de fleste fremdeles halvveis i villfarelse. De skjønte ikke hvem han var. Skjærtorsdag, dagen som har fått navnet sitt etter skir, som betyr ren, fikk de vite at de trengte å bli vasket rene av Mesteren. Langfredag begynte alvoret å gå opp for dem, og Påskedag: Da kom sannheten for en dag. Jesus er veien, sannheten og livet.

I møte med den levende Jesus er det ingen grunn til å skjule seg bak masker. Tvert imot. Når vi møter ham, kan vi trygt la maskene falle og vise hvem vi er. For Han tar imot oss med kjærlighet og nåde.

Dette er budskapet vi har hørt av ham og forkynner for dere: Gud er lys, det finnes ikke mørke i ham. Sier vi at vi har fellesskap med ham, men vandrer i mørket, da lyver vi og følger ikke sannheten. Men dersom vi vandrer i lyset, slik han selv er i lyset, da har vi fellesskap med hverandre, og blodet fra Jesus, hans Sønn, renser oss for all synd. Sier vi at vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv, og sannheten er ikke i oss. Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett. (1 Joh 15ff)

AV SOKNEPREST SIGVE HASSELØY CLEMENTSEN ■

Livets gang

DØPTE

ROSSABØ KIRKE

7.januar:
Sebastian Tollaksen Fosse

14.januar:
Elliott Birkeland

UDLAND KIRKE

3.desember:
Halvor Hustvedt Kolnes

10.desember:
Leon Emilian Gutiérrez Berg
Theo Batalden Rydén

14.januar:
Martin Matland Strømmen

VÅR FRELSERS KIRKE

25.desember:
Arya Samuelsen

7.januar:
Leah Nævdal Karlsen

21.januar:
Ludvig Gunnarshaug Næss
Lucas Lien Vierdal

STEDT TIL HVILE

ROSSABØ MENIGHET

Ingolf Johan Torgersen f. 1939
Henny Ellefsen f. 1931
Fridtjov Ragnar Olsen f. 1927
Paul Vikingstad f. 1927
Harry Peder Korneliussen f. 1933
Edvard Eike f. 1960
John Sigurd Ellingsen f. 1946
Nils Johannes Olsen f. 1947
Sigrun Johanne Viland f. 1923

SKÅRE MENIGHET

Bertha Berthine Kjellesvik f. 1939
Eva Grainger f. 1925
Karin Clementsen f. 1941
Tormod Yngve Hanssen f. 1924
Lars Jacob Ekornsæter f. 1950
Svanhild Berntzen f. 1934
Harald Kristian Bøe f. 1928
Gretha Eriksen f. 1960
Unni Kaldestad Urrang f. 1952

VÅR FRELSERS MENIGHET

John Bendik Johnsen f. 1919
Gunvor Lund f. 1930
Bernt Olaf Stray f. 1931
David Yegen f. 1937
Lilly Marie Pedersen f. 1926
Peder Ingmund Drivenes f. 1947
John Reidar Klovning f. 1949
Erling Røyset f. 1940
Magne Kallevik f. 1931
Georg Klausen f. 1925
Jon Thor Johannsson f. 1964
Sonja Odland f. 1928
Jorunn Pauline Herland f. 1935
Johnny Arian Haugen f. 1990
Marie Sundfør f. 1925

*Herren skal bevare din utgang og din inngang
fra nå og til evig tid. Salmenes bok 121, 8*

JOHANNESPASJONEN I VÅR FRELSERS KIRKE

Søndag 18.mars blir nok et storverk av den protestantiske kirkemusikkens far, Johann Sebastian Bach, fremført i Vår Frelzers kirke i Haugesund. I år er turen igjen kommet til Johannespasjonen, et mektig musikkdrama bygd på evangelisten Johannes' fortelling om Jesu lidelse og død. Ved å bruke kor, orkester og en rekke solister gjenforteller Bach lidelsehistorien på en høydramatisk måte med virkemidler til felles med operaen. Ved siden av en forteller; evangelisten, synger solistene de ulike rollene til personene som opptrer i fortellingen. Koret har ulike roller, dels som folkemengde og dels som menighet som med kjente koraler gir uttrykk for sin opplevelse av det som blir fortalt. Johannespasjonen og Matteuspasjonen, de eneste som er blitt bevart av trolig flere, anses å være blant de fremste åndsverk som overhodet er skapt innen den vestlige verdens kultur.

Fremragende solister fra inn- og utland, Stavanger symfoniorkester, Vår Frelzers kirkes kantori og lokale sangere deltar i storverket. Dirigent for det hele er kantor Goos ten Napel.

-Man kan trygt si at det er en kulturell storhending som publikum nå får anledning til å ta del i. Vanligvis er det bare større byer som rår over ressurser til å framføre et slikt verk, sier en stolt Goos ten Napel.

Biskop
Anne Lise Ådnøy

BISPEVISITAS I MARS

Tirsdag 13. til søndag 18.mars kommer biskopen på bispevisitas til Vår Frelzers menighet. Bispevisitasens form har forandret seg opp gjennom historien. Før hadde det nok mer preg av «inspeksjon», mens nå handler det mer om inspirasjon.

I løpet av bispevisitasen i mars vil biskopen delta på ulike arrangementer som Supertorsdag, kulturkveld og medarbeiderfest. Hun skal også på bedriftsbesøk og en tur til Rovær. Søndagen blir det stor visitasgudstjeneste, og visitasforedraget blir holdt under kirkekaffen.

Formålet med bispevisitasen er å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet. Sammen med menighetsråd og ansatte skal biskopen bidra med inspirasjon, frimodighet og fornyelse. Menighetens arbeid skal også vurderes opp mot de planer som foreligger fra kirkelige organer. Visitasprogrammet for Vår Frelzers menighet står oppført på side 15.

GRØFTINGEN ER I GANG

I høst skrev lokale medier om vannet som flyter mellom og på gravene på Vår Frelzers gravlund. Det finkornete og kompakte jordsmonnet gir dårlig drenering, og vannet siger ikke ned til dreneringskanalene som ligger halvannen meter under jorda.

Dreneringshull med grus ble gravd i høst, og nå er gravlundmannskapet også i gang med å grave grøfter for å lede vekk vannet. På bildet ser vi nordre enden av gravlund, der det er gravd cirka en halv meter dype grøfter bak gravsteinene. Grøftene går ut til veiene der dreneringsrør er koblet sammen med eksisterende kummer. Grøftene er fylt med pukk, med finere singel på toppen. Veiene skal deretter gruses opp.

-Det er komplisert og kommer til å ta litt tid. Det er best å jobbe når det er frost i jorda, sier driftsleder Torvald Haugen, som håper dette arbeidet vil løse størstedelen av vannproblemet på gravlund.

NYE CRUISETURISTER TIL VÅR FRELSERS KIRKE

I januar var det møte på Skapåbar for alle involverte i cruiseturismen til Haugalandet, med reiselivssjef Vagleik Dueland i Destinasjon Haugesund og Haugalandet i spissen. Den første cruisebåten, tyske AIDAcara, ankommer Haugesund 12. februar. Mens det i fjor var 36 anløp, øker det i år til 44 anløp. Mange av båtene er tyske eller britiske, men det kommer også noen fra blant annet Italia og USA. Vår Frelzers kirke holder tradisjonen tro åpent for cruiseturistene mellom klokken 10 og 14 i ukedagene. Administrasjonsleder Inger-Mette Brommeland og frivillige medarbeidere sørger for at cruiseturistene ønskes velkommen inn i kirken.

ÅRSSTATISTIKK FOR 2017

Årsstatistikk for Den norske kirke er kommet og de lokale menighetene har nå fått sine tall.

-Knallhard jobbing og at det er tilrettelagt for familier gjør at vi nesten holder stand når det gjelder gudstjenesteoppslutningen i Skåre menighet. Stadig mange går til gudstjeneste, men færre går like ofte som før. Derfor blir det en liten nedgang med noen hundre i 2017. Statistikken viser ellers at flere kom til gudstjeneste julaften enn året før. Årsstatistikken, og Trosooplæringsrapporten som også leveres i januar, viser at menigheten har høy prosent oppslutning på mange av årskullene. I nordre bydel snakker mange barn og unge om «kirka mi», sier adm.leder Tom Landås.

-Ser man på antall gudstjenestedeltakere totalt i 2017, ser vi at det til tross for at vi har avholdt færre gudstjenester har vært en økning i antall gudstjenestedeltakere i Rossabø menighet. Det er vi veldig fornøyde med! Vi har hatt noen flere gudstjenester med nattverd, og det har ført til tilsvarende økning i antall nattverddeltakere. Vi gleder oss også over stor økning i deltakere på babysang og småbarnssang, sier adm.leder Anne Birgitte B. Ruus.

Inger-Mette Brommeland, adm.leder i Vår Frelzers menighet, ønsker flere med på laget:

-Vi hadde flere gudstjenester, deltakere og frivillige enn i 2016, men noen færre kirkelige handlinger. Vi er takknemlig for alle gode medarbeidere som gjør en innsats i løpet av året, men det trengs også nye frivillige som kan delta i det kontinuerlige arbeidet i menigheten, sier hun.

KRISTEN LITTERATUR

Allsidig utvalg for hele familien

Andaktsbøker
Diktbøker
Romaner
Biografier
Lokale bøker
CD/DVD
Kort

Bibler og salmebøker

Ulike varianter i oversettelser og designutforminger.

Willow Tree-figurer

Åtte hyllemeter med ulike figurer

Stort utvalg i BARNEBØKER

KRISTELIG BOKHANDEL

Haraldsgata 119 - Tlf. 52 72 15 30 - butikk@kr-bok.no - facebook

iMi
BEGRAVELSESBYRÅ

50 år i Haugesund

Døgnvakt: 52 70 19 70

Tradisjonsrikt og moderne i nye lokaler

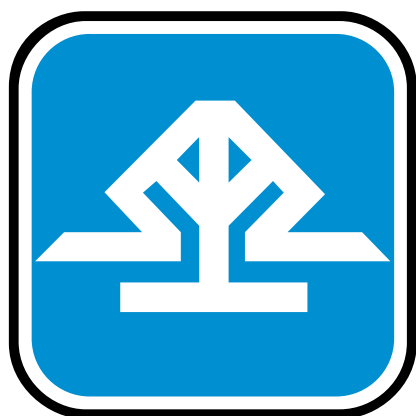
Strandgata 196

Kundeparkering

Egne solister og pianist

Utstilling av gravstein

www.imibb.no

Haugesund
Sparebank

CONTAINER TRANSPORT WESTERN/NORTHERN NORWAY - THE CONTINENT

Fleksibilitet og regularitet

NORTH SEA CONTAINERLINE (NCL) er den ledende transportør av enhetslaster mellom Vestlandet/Nord-Norge og kontinentet.

NCL bidrar til å øke sine kunders konkurransevne gjennom god regularitet, leveringsdyktighet, fleksible transportløsninger og kvalitetstønnsasje til optimale fraktbetingelser

ncl

NORTH SEA CONTAINERLINE AS, Postboks 201, 5501 Haugesund, Norway
Office address: Mellerveien 22, tlf. +47 52 70 01 40, fax +47 52 70 01 49.
Website: www.ncl.no E-mail: ncl@ncl.no

AvtaleGiro: en enkel, sikker og rimelig måte å gi din gave til Folk og Kirke på

Vi er takknemlige for alle som velger å gi en gave til menighetsbladet vårt. Nå oppfordrer vi til å bruke AvtaleGiro, som gir fordeler for begge parter.

Enkelt. Med AvtaleGiro lar du banken din ordne betalingen for deg.

Sikkert. Du har like god oversikt over betalingen og kontoen din som før.

Rimelig. AvtaleGiro er en av de rimeligste måtene å overføre gavebeløp på. Giver får også skattefradrag for sine gaver.

Fordel for kirken. Rimelig ordning å administrere. Ressursene kan settes inn på andre viktige områder.

Slik kommer du i gang: Gå inn på www.kirken.no/haugesund, velg **GIVERTJENESTE**. Print ut skjema, fyll ut og lever kirkekontoret. **Tusen takk for din gave!**

<p>HAGIA Haugesund Bønesveien 70, 4260 Torvastad Tlf. 52 84 67 88</p>	<p>Stiftelsen Karmsund ABR-Senter Vi har hele behandlingsskjeden innen rusomsorgen. Tlf. 52 85 90 00 www.stiftelsen-karmsund.no</p>	<p>MENY GARDSENTERET Nygaardsvn. 6, 5515 Haugesund</p>	<p><i>Vakker hvile</i> - stell og tilsyn av gravsted</p>
<p>Friestad Kjøkken & Interiør as Vestheimvegen 33 4250 Kopervik Telefon 52845090 www.friestad.as</p>	<p>GEIR SIRNES a/s AUT. RØRLEGGER Karmsundgt. 58 – P. b. 2129, 5504 Haugesund Butikk: 52 80 60 70 – Mob. 408 06 070 – Vakttlf. 41 41 22 22</p>	<p>expert</p>	<p>Sørhaug www.nilssorhaug.no</p> <p>MAZDA HYUNDAI</p>
<p>Svelland Bygg as Måke i Haugesund sentrum Haraldsgt. 140 – 5527 Haugesund</p>	<p>O. J. Hanssen A/S Haraldsgt. 147 – 5527 Haugesund</p>	<p>Handelsbanken</p>	<p>GRAVSTEIN Se vår store utstilling, eller be om katalog</p> <p>Skattkjær Skiferindustri as Ørpetveitvn. 59 5534 Haugesund. Telefon 52 70 42 90 Telefax 52 70 42 91 www.skattkjaer.no E-mail: post@skattkjaer.no</p>
<p>HAUGLI BAKERI Tlf. 52 70 32 20 post@haugli.no www.hauglibakeri.no</p>	<p>Ferkingstad og Alsaker RÅDGIVENDE INGENIØRER VVS - MRIF</p>	<p>4 SAFETY OFFSHORE OG FØRSTEHJELPSKURS www.4safety.no</p>	<p>oddinges gull & sølv Haraldsgt. 120 - 5500 Haugesund - Tlf. 52 72 42 89</p>
<p>Ekornscæters BLOMSTERFORRETNING Tlf. 52 72 21 75 - Haraldsgt. 95 - Haugesund</p>	<p>Nord Motor www.nord-motor.no</p>	<p>KALLEBERG TEKSTILTRYKK KVALAMARKA INDUSTRIOMRÅDE - HAUGESUND</p>	<p>Perlestrikk</p>
<p>Haraldseid TRAFIKKSKOLE Tlf. 52 72 10 39 post@haraldseid-trafikk.com</p>	<p>HAGLAND</p>	<p>ALF LEA & Co. www.dykk.no</p>	<p>BYGGMESTER KOMPANIET Rennesøvt. 12, 5537 Haugesund Tlf. 52 73 85 40 post@byggmesterkompaniet.no www byggmesterkompaniet.no</p>
<p>coop Sørvest</p>	<p>INTERFLORA Rossebø Blomster Salhusveien 148, Tlf. 52 73 73 00 www.rosseboblomster.no</p>	<p>TØGERSEN ELEKTRO AUT. ELEKTROENTREPRENØR</p>	<p>HAUGESUND BEGRAVELSESBYRÅ Egeland-Eriksen Tlf. 52 71 60 50</p>
<p>Jacobsen's TEKSTILHUSET HAUGESUND</p>	<p>CIRCLE K Circle K Kvala</p>	<p>OPEL Åkra Bil Diktervegen 8, 5538 Haugesund 52 70 60 00 www.oakrabil.no</p>	<p>1 PER VELDE AS EN GOD KONTAKT</p>
<p>AutoMester Birger Aase Bilrevisita as 5500 Haugesund Telefon 52 73 70 25</p>	<p>Prøv byens beste bilvask</p> <p>Åkra Bilimport Rådhusgaten 4270 Åkrahamn 52 84 55 00 www.oakrabilimport.no</p>	<p>HAUGESUNDS Elektriske AUT. INSTALLATØR Skjoldavegen 121, 5519 Haugesund Tlf. 52 71 77 11 – E-post: post@haugel.no</p>	<p>Konikk 3 Tannleger Karmsundgt. 59 B, Postboks 4093, 5506 Haugesund Telefon 52 01 08 60</p>

SKÅRE MENIGHET

Se www.kirken.no/skare

DAMER PÅ TUR

MALAGA 3.-7. SEPT. 2018

Med fokus på fellesskap og tilhørighet ønsker Skåre menighet igjen å arrangere tur til Casa Montana som ligger i Alhurin de la Torre, i underkant av 10 km fra Malaga.

Temasamlinger med fokus på: «Min menighet og meg».

Casa Montana innbyr til sosialt samvær, avslapning, utfordringer og opplevelser i nærområdet.

Det blir to samlinger i forkant av turen, for informasjon og for å bli bedre kjent med hverandre:

Mandag 7. mai og mandag 27. august kl. 18.00 i Udland kirke.

Det blir også en mimrefest i etterkant av turen: Mandag 1. oktober kl. 18.00 i Udland kirke.

PRIS: kr. 3.500,- + mat. Inkluderer, fly, overnatting og transfer i Malaga. (Forbehold om prisendringer på fly).

Påmelding på mail til Lisbeth, lh336@kirken.no
Påmeldingsfrist 9. april.
Bindende påmelding.

PIT STOP i Udland kirke:

Program: Lovsang-Deling-Bønn-Formidling-sosialt-kveldsmat
Onsdager kl. 19.00-21.00:

7. februar, 21. februar, 7. mars, 21. mars, 4. april, 18. april og 2. mai

Kontaktpersoner:

Louise G. Hjelmervik (996 33 726) og Diakon, Lisbeth S. Haheim (934 15 418)

Jubilantfest 2018

Udland kirke
mandag 12. mars
kl. 17.30-19.30

Alle som i år fyller 75, 80, 85, 90, 95 og 100 år er invitert.

Program:

Sang av kor og lek, Udland aspirant- og barnekor og Udlandkoret
Andakt ved Arnt Johan Vistnes.
Allsang, Utlodning
Gode smørbrød, kaffe og kaker.

Påmeldingsfrist fredag 9. mars:
Påmelding 52 80 95 00 eller
post@haugesund.kirken.no
Ta gjerne med deg din ektefelle, venn eller venninne.

ROSSABØ MENIGHET

Se www.kirken.no/rossabo

22. februar Bamsebasar

med mange bamsegevinster og variert program. Sang ved Mini- og Maxigospel.

5. mars Karneval

for alle fra 3. klasse og oppover!

Konfirmantfest

Det er fest for konfirmanter og foreldre onsdag 14. mars kl. 18.00. Sammen med konkurranser, mat og annet program, er også festen oppkjøring til årets fasteaksjon.
Alle er hjertelig velkommen!

VÅR FRELSERS MENIGHET

Se www.kirken.no/varfrelser

MORGENBØNN HVER ONSDAG – i kirkerommet

Kl. 08.30 – 08.45 møtes stab og alle som ønsker til en bønn for dagen, en salme og lystenning.

KIRKERINGEN, i salongen på

Vår Frelasers menighetshus, kl. 11.30: Onsdag 7. februar, 7. mars, 4. april, 2. mai og 6. juni. Vårbasar på fredagskaféen 27. april.

SUPERTORS DAG – møteplass for de minste, de små, de store og de veldig store!

Det serveres god og rimelig middag 1 torsdag i måneden på menighetshuset. Alle er velkomne! Middag og kaffemat serveres fra kl. 16.00 – 18.30 følgende torsdager i vår:

15. mars, 12. april og 24. mai.
Det er kreativt verksted og lekekrok hele tiden.
Klokken 17 er det

- Småbarnsang for 1-3 åringer med foreldre – sammen med Silje.
- Salmer og kaffe for voksne – sammen med kantor Goos i salongen.

BABYSANG

Tirsdager kl. 11.00-12.00 – I kirkerommet. Kontakt: Silje Nesheim Dahl, 920 41 821

FORMIDDAGSBØNN OG KAFE HVER FREDAG:

Hver fredag kl. 11.00-11.20 er det formiddagsbønn i Vår Frelasers kirke og åpent hus med kaffe og noko attått etterpå. Avvik fra dette er fredag etter Kr. Himmel-fartsdag og andre helligdager.

LØRDAGSGODT FOR 10-12 ÅRINGER (5.-7.klassinger) – I MENIGHETSHUSET

Samlingene blir 24.februar, 28.april og 9.juni kl. 12.00-14.00 – sammen med Lisbeth Carina. Den 10. juni er det gudstjeneste og sommerfest.

LØRDAGSKAFÉ FOR MENNESKER MED UTV.HEMMING

I salongen på Vår Frelasers menighetshus, kl. 12.00 – sammen med Arve m.fl. følgende lørdager: 3. mars, 7. april, 5. mai og 2. juni.

MENIGHETENS ÅRSMØTE: Søndag 8. april på kirkekaffen.

BISPEVISITAS

Tirsdag 13. til søndag 18. mars kommer biskopen til Vår Frelasers menighet! Her er skissen til visitasprogrammet:

Tirsdag 13. mars

Møte med STAB, MENIGHETSRÅD og NÆRINGSBLIV

Onsdag 14. mars

Møte med KOMMUNELEDELSEN og FORANDRINGSHUSET. MEDARBEIDERFEST i menighetshuset.

Torsdag 15. mars

Møte med RØVÆRSAMFUNNET. SUPERTORS DAG. KULTURKVELD i Vår Frelasers kirke – åpen for alle.

Søndag 18. mars

VISITASGUDSTJENESTE i kirken og VISITASFOREDRAG i menighetshuset.

KONSERTER i VÅR FRELSERS KIRKE

Søndag 18. mars: «JOHANNESPASJONEN» med Kantoriet og NRSO

Søndag 15.april: Kammerkoret BOCCA

24 HOURS festival

24. – 25. feb. 2018

For deg som går i 4. til 7. klasse

Hvor: Sysco Arena

Påmelding åpner 10.desember på www.kirken.no/skare

Vil du vite mer se på: www.24festival.no

Arrangører: Skåre menighet, Tabernakelet, Nordre misjonskirke og Haugesund misjonskirke

BORRELÅSVEGG - HOPPESLOTT - BUNGEE RUN
WRECKINGBALL - GLADIATOR - SUMOBRYTING -
GIGABALL - STAGE SAMLINGER

Åpningsrennet: Ingen fikk følelsen av å hoppe etter Wirkola da Hollenderkollen ble åpnet. Uttrykket ble første gang brukt i 1965, og åpningsrennet var sju år før. Foto: Haugesunds Avis

Kollen i Haugesund

Kollen-stemming i Haugesund? Om det har vært det noen gang, må det ha vært da Hollenderkollen hadde sitt åpningsrenn.

Etter initiativ fra lektor Ådne Øvland, som også var formann i den kommunale ungdomsnemnda, ble bakken bygd på Hollenderhaugen med ovarenn på trestillas, murt hopp og unnarenn i retning Rogalandgata.

Før første hopper satte utfor under åpningsrennet siste søndag i januar i 1958 foreslo lektor Øvland at bakken skulle hete Hollenderkollen. Ingen blant publikum hadde noe bedre å foreslå, så dermed ble det slik. Øvland, som kom fra Gjøvik-traktene, sto selv for åpningshoppet. Åtte og en halv meter i fin stil.

Så gikk det slag i slag med prøvehoppere og 61 gutter i alderen 11 til 16 år. Bortimot 1.200 tilskuere jublet og hygget seg, selv om det var litt lite snø og heller surt vær.

Hoppski

Året etter forteller Haugesunds Avis om renn i kollen. Denne gangen var både vær og føre på arrangørens side og bakkerekorden var 12,5 meter, satt av Asbjørn Saltvedt, som til forskjell fra de fleste andre hopperne hadde ordentlige hoppski med tre render under. Ellers var det Kandahar-bindinger og løypeski. Av tre, selvfølgelig.

Men alt har en ende.

Lektor Øvland flyttet fra byen, snøforholdene var ustabile og interessen dabbet av. Hopprenn med hornblåser og stilkarakterer var ennå et håp hos noen entusiaster, men etter hvert måtte de innse at det bare var et minne. Trestillaset i ovarenn som var en utfordring ble mer og mer en fare. For å unngå ulykker ble stillaset på Haugesunds mest sentrale hoppbakke revet en gang nærmere midten av 1960-tallet. Men minnene lever.

EN POKAL OG EN PINNE

Det er mange som har minner fra Hollenderkollen på 1950 og -60-tallet. Nils Johannes Bugge har to: En pokal og en pinne.

Det var den 20. februar i 1963. Suksessen med Hollenderkollen var for det meste over. Det hadde vært rimfrost og kanskje litt sludd om natta. Ikke akkurat skiføre. Nils Johannes og kameratene hans fant ut at de ville hoppe likevel. De samlet snø, mest til unnarenn, men også litt nedover stillaset i ovarenn.

PINNE

- Jeg vet ikke om jeg var først, men i alle fall falt jeg i nedslaget. I unnarenn lå det noen greiner. Kanskje var de råtne, kanskje hadde noen klippet dem av for at ikke hopperne skulle komme borti dem. I alle fall fikk jeg ei grein inn i låret og rett gjennom. Så svimte jeg av.

Da han våknet sto folk rundt og gispet. Noen satte seg og pratet med ham. Noen vendte seg bort. Noen ringte etter sykebil.

- Det var ikke så enkelt, for syke bilen kunne ikke rykke ut uten at de var rekvirert av en lege. Og i Hollenderkollen var det ingen lege. Det endte med at noen ringte til politiet. Dermed ble jeg lagt på bære i svartemarja og kjørt med blålys nedover Leitevegen og til sykehuset.

Der ble han lagt i narkose. Faren ble tilkalt.

- Han satt på gangen og så at de kom med blodflasker. Han lurte på hva dette var. Pinnen ble saget av på operasjonsbordet og trukket ut.

- Jeg har den ennå. Den er ca. 3 cm i diameter. Den var bare millimeter fra å treffe pulsåren. Så det være nære på.

Det ble tre-fire uker på sykehuset for den ivrige skihopperen. I påsken dro familien på skitur til Opheim.

- Vi fant en bakke der og laget hopp. Da prøvtesterte mor. Hun syntes det var nok hopping for en stund.

POKAL

Så sant det var snø, var det hopprenn i Hollenderkollen.

- Jeg grein meg til å være med i rennet. Jeg var egentlig ikke gammel nok, men så var det noen som syntes det var greit, så jeg fikk være med i yngste klasse. Antakelig var det i 1961. Jeg hoppet lengre enn de andre i klassen og fikk pokal. Broren min – som er eldre - stilte i en annen klasse og hoppet lengst, men ramla. Det har jeg eglia ham for mange ganger. Stor stas. Pokalen har jeg ennå.